

Voeding

GEZONDHEIDSAANBOD IN HET VOORTGEZET ONDERWIJS

Lichamelijk actieve leerlingen scoren aantoonbaar betere leerresultaten dan hun minder fitte leeftijdsgenoten.

Gezonde School, 2018

GGD GRONINGEN | FEBRUARI 2020

Vignet Gezonde School

Criteria voor themacertificaat voeding

EDUCATIE

- De school gaat goed aan de slag met het thema Voeding als het in het lesprogramma gebruikmaakt van één van de volgende erkende Gezonde School-activiteiten rondom voeding: Weet Wat Je Eet, DOiT of Krachtvoer.
- Voor praktijkscholen en voortgezet speciaal onderwijs (vso) kunnen de lespakketten voor het primair onderwijs – **Smaaklessen (klik!)** of **Ik eet het beter (klik!)** – worden ingezet.
- Als de school ervoor kiest om gebruik te maken van andere of eigen lesmaterialen biedt het leerplankader 'Sport, bewegen en gezonde leefstijl' van de Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO) handvatten om een gevarieerd lespakket samen te stellen dat past bij de leeftijd van de leerlingen. De school gaat goed aan de slag met educatie op het gebied van voeding als het in de verschillende leerjaren, structureel en dus niet eenmalig, aandacht voor 8 onderwerpen van het SLO in het lesmateriaal opneemt. Bekijk voor meer informatie de **checklist Eigen educatiematerialen themacertificaat Voeding (klik!)**.

OMGEVING

- Een **Gezonde Schoolkantine (klik!)** is een plek waar jongeren gemakkelijk gezondere keuzes maken. Een kantine kan zo worden ingericht dat leerlingen een duwtje in de goede richting krijgen. Water is de logische dorstlesser. Het wordt aantrekkelijk gepresenteerd. De school is in het bezit van een Schoolkantine Schaal (minimaal niveau Zilver).
- De school heeft een hygiënische watervoorziening waar leerlingen en personeel water kunnen tappen (buiten het toilet). In de school wordt water drinken gestimuleerd door zowel voor leerlingen als personeel altijd water beschikbaar te stellen.
- De school betreft ouders en leerlingen bij hun beleid.
- Docenten geven het goede voorbeeld.

Doordat leerlingen beter in hun vel zitten en minder verzuimen, verloopt het leerproces beter. Het lesgeven kost de leerkracht dan minder energie.

Gezonde School, 2018

BELEID

- Voeding maakt onderdeel uit van het schoolbeleid. Het vastleggen van de gezonde kantine in een beleid is een voorwaarde in de Richtlijnen Gezondere Kantines. Zo weten leerlingen, ouders en docenten wat je als school doet aan voeding. In het beleid staat in ieder geval: *'Onze kantine voldoet aan de richtlijnen van het Voedingscentrum, de Richtlijnen Gezondere Kantines. Ieder jaar brengen wij het aanbod in de kantine in kaart met de Kantinescan en rapporteren we de uitkomst aan de directie.'*
- Regels voor het meenemen van etens- en drinkwaren. Denk hierbij aan het verbieden van energydrink, meenemen van grootverpakkingen of het (laten bezorgen van) fastfood en etens- en drinkwaren onder schooltijd of tijdens schoolfeesten of -uitjes.
- De school informeert leerlingen, medewerkers en ouders jaarlijks over het beleid rond voeding.
- De school heeft de coördinatie van het thema Voeding belegd.
- De school voert een actief beleid rond gezonde voeding en evalueert dit halfjaarlijks of jaarlijks.

SIGNALERING

- De school heeft inzicht in hoe het met leerlingen gaat rond voedingsgewoonten en gewicht. De school brengt jaarlijks de gezondheid van leerlingen in kaart. Dit kan met het preventief gezondheidsonderzoek van GGD Groningen: **Jij & Je Gezondheid (klik!)**.
- Signalen rondom voedingsgewoonten en gewicht worden besproken in bestaand zorgteam van school. De school heeft een signalerings-, zorg- en verwijstructuur rond vragen en problemen over voedingsgewoonten en gewicht.
- De school informeert leerlingen en ouders bij wie – Jeugdgezondheidszorg van de GGD, diëtist, sportcoach – zij terecht kunnen met vragen of hulp rond voedingsgewoonten en gewicht, bijvoorbeeld via de website, een nieuwsbrief, de schoolgids of via mentorgesprekken.

Voeding

INTERVENTIE		BESCHRIJVING	CONTACTGEGEVENS			
			EDUCATIE	OMGEVING	BELEID	SIGNALERING
Weet wat je eet	<ul style="list-style-type: none"> Online methode voor voortgezet onderwijs. Digitaal lesprogramma voor de vakken biologie, bewegingsonderwijs en zorg en welzijn. Kosten: gratis Aanvullende informatie zie: www.wwje.nl	Vragen over bestelling info@wwje.nl Andere vragen wwje@voedingscentrum.nl	✓			
DOiT	<ul style="list-style-type: none"> Lespakket over voeding en bewegen voor het eerste en tweede leerjaar VMBO. Leerlingen doen onderzoek naar eet- en beweeggedrag. Kosten: DOiT Basis voor 2 leerjaren: € 7,99 DOiT Plus voor 2 leerjaren: € 9,99 DOiT Again voor 2 leerjaren: € 6,99 Aanvullende informatie zie: www.doitopschool.nl/index.html	info@kenmerk.nl 030 707 30 00	✓	✓		
Krachtvoer	<ul style="list-style-type: none"> Geeft informatie over ontbijt, fruit en tussendoortjes voor het eerste en tweede leerjaar. Leuke testjes over de verschillende onderwerpen. Aanvullende informatie zie: www.krachtvoer.nu	Verkrijgbaar via digitaal platform (zie website). Vakgroep Gezondheidsbevordering, Universiteit Maastricht Marion Willems marion.willems@maastrichtuniversity.nl	✓			
De gezonde schoolkantine	<ul style="list-style-type: none"> Tips om tot een gezonde schoolkantine te komen. Trainingen samen met andere scholen Aanvullende informatie zie: www.gezondeschoolkantine.voedingscentrum.nl	Algemeen: degezondeschoolkantine@voedingscentrum.nl Contact Groningen: dpeters@voedingscentrum.nl 070 306 8875	✓	✓	✓	
De Boer op Noord	Met hoofd, hart en handen! Dat is het motto van Stichting De Boer op Noord. Een educatieve kennismaking met een melkvee-, akkerbouw-, of zoogkoeienbedrijf bij u in de buurt. Speciaal voor het VO zijn educatiematerialen ontwikkeld voor een bezoek aan de boerderij. Vraag hiernaar: deboeropnoord.nl/boerderijen	Neem contact op met een educatieboer bij u in de buurt: deboeropnoord.nl/boerderijen	✓			

Voeding vervolg

INTERVENTIE		BESCHRIJVING	CONTACTGEGEVENS			
			EDUCATIE	OMGEVING	BELEID	SIGNALERING
IVN Jongeren adviesbureau	Verbindt bedrijfsleven en maatschappij met onderwijs door jongeren advies uit te laten brengen. Aanvullende informatie zie: www.ivn.nl/ivn-jongerenadviesbureau	groningen@ivn.nl 050 313 59 33	✓			
99gram.nl	<ul style="list-style-type: none"> • Website over eten, gewicht en uiterlijk. • Mogelijkheid voor jongeren om met professionals te chatten. • In overleg met deze organisatie kan de school aandacht besteden aan het thema voedingsproblemen. Aanvullende informatie zie: www.99gram.nl	Online mail of chat: www.99gram.nl/contact				✓
Lekker naar Buiten	Voor moestuinieren, kook- en gastlessen en excursies kunt u gebruikmaken van de subsidie Lekker naar Buiten met Jong Leren Eten. Meer informatie hierover vindt u op: www.jonglereneten.nl/subsidie-jong-leren-eten Een overzicht van alle mogelijkheden in Groningen vindt u op: ggd.groningen.nl/app/uploads/2019/09/Overzicht_Voedseleducatie_190930_WEB.pdf	GGD Groningen Makelaar Jong Leren Eten Groningen: Hannie Poletiek Hannie.poletiek@ggd.groningen.nl	✓			
Akkerbouw voor jou	Lesmateriaal over de akkerbouw (werkbladen, docentenhandleidingen) voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Digiles over de akkerbouw (bovenbouw) en digiles 'Wat eten onze dieren'. Achtergrondinformatie en filmpjes. www.akkerbouwvoorjou.nl	Het Kleine Loo www.hetkleinelo.nl/leerkrachten	✓			
Watertap op school	Waterbedrijf Groningen kan een watertappunt op school installeren: waterbedrijfgroningen.nl/midden-in-de-samenleving/interesse-in-onze-watertaps Subsidies voor een watertappunt buiten zijn beschikbaar via: www.gezondeschool.nl/advies-en-ondersteuning/subsidie-watertappunt	Waterbedrijf Afdeling Communicatie 050 368 8688 info@waterbedrijfgroningen.nl	✓	✓	✓	
Lesinspiratie voor het VO	Losse lessen van het voedingscentrum over gezonde en duurzame voeding. www.voedingscentrum.nl/professionals/gezond-op-school/voortgezet-onderwijs/lesinspiratie.aspx		✓			

Voor landelijke materialen zie: www.gezondeschool.nl (klik!) en GroenGelinkt-menukaart.nl (klik!)